

Kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvion käyttösunnitelma 2023

Kaupunkirakennelautakunta 07.12.2022 § 178
1432/02.02.02/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Simonen-Ruuskanen Anne
+358 44 718 5116
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Kyllönen Jari

Lautakunta hyväksyy henkilöstö- ja talouspäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimieleisesti.

Selostus

1. Käyttötalous

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.11.2022 kokouksessaan talousarvion vuodelle 2023 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2026.

Lautakuntien tehtävänä on hyväksyä palvelualueiden käyttösunnitelmat. Suunnitelmien ja tavoitteiden asettamisen tulee perustua valtuuston talousarviossa asettamiin tavoitteisiin.

Käyttösunnitelmat laaditaan valtuuston päätöksen mukaiseen toimintakatteeseen, joka on valtuustoon nähden sitova taso. Palvelualueen on huomioitava käyttösunnitelmassa ja toiminnassaan valtuuston palvelualueelle määrittelemät tavoitteet, joilla strategian tavoitteita toteutetaan. Palvelualue voi talousarviovuoden aikana tehdä muutoksia talousarvioonsa lautakunnan päätöksellä, kun toimintakate ei muutu. On kuitenkin syytä harkita, milloin muutokset ovat välttämättömiä ja olennaisia.

Lautakunnat jakavat käyttösunnitelmissa ja investointien hankesuunnitelmissa talousarviossa palvelualueelle osoitetut määrärahat ja tuloarviot eri avainprosesseille ja tarvittaessa tarkemmalle tasolle. Investointien budjetoinnissa tulee huomioida investoinnista aiheutuvat menot ja rahoitusosuuksina tai omaisuuden myyntinä saatavat tulot.

Toiminnan painopisteet

Taloudellisten ja toiminnallisten haasteiden saavuttaminen edellyttää tonttitarjonnan riittävyyden ja monipuolisuuden varmistamista kaupungin kasvuohjelman mukaisilla alueilla sekä täydennysrakentamisalueiden kaavoitusta, kunnallistekniikan rakentamista ja aktiivista maanhankintaa.

Yksi tärkeimmistä kehittämisalueista on Savilahden alue. Savilahden kaupunginosaa toteutetaan laajapohjaisena kaupungin ja alueen toimijoiden yhteistyöhankkeena. Rakentaminen keskittyy Vanhan Varikon alueelle, jossa käynnistyy varsinaisten uusien alueiden laajamittainen asuntorakentaminen yhteistyössä Lohkare-konsortion kanssa. Savilahden alueella, Asemanseudulla ja muissa kehityshankkeissa toiminta painottuu älykaupunkiratkaisujen kehittämiseen sekä datan tehokkaampaan hyödyntämiseen.

Pientaloalueiden uudisrakentamisen painopiste siirtyy Hiltulanlahden III-alueelle. Maaseutukeskusten ja kylien tontit ovat jatkuvassa haussa. Myös maaseututaajamien omakoti- ja yritystonttien markkinoinnista huolehditaan.

Uudet kerrostaloalueet rakentuvat pääosin Varikon alueelle Savilahteen ja keskeiselle kaupunkialueelle Mölymäelle ja Hatsalaan sekä Lehtoniemeen ja Pirttiin. Keilanrinteelle ja Lehtoniemeen rakennetaan kerrostalojen lisäksi myös rivitaloja. Elinkeinoelämän kehittymistä tuetaan kaavoittamalla monipuolisia yritystontteja Pieneen Neulamäkeen, Savilahteen ja Tasavallankadun varteen Haapaniemellä.

Joukkoliikenteen kehittämistä jatketaan päivitettävän Joukkoliikenne 2030 ohjelman pohjalta. Runkobussilinjaston selvitys huomioidaan mm. Kuopion kaupunkirakennesuunnitelmassa ja joukkoliikennettä kehitetään paremmin asiakkaiden tarpeita palvelevaksi, kustannustehokkaaksi, helppokäyttöisemmäksi ja ympäristöystävällisemmäksi. Viikun paikallisliikenteestä 80 % liikennöidään puhtailla, kestävillä, vähähiilillä käyttövoimilla, jotka täyttävät EU:n puhtaat autot - direktiivin vaatimukset jo etuajassa. Tulevissa kilpailutuksissa edellytetään puhtaita käyttövoimia koko paikallisliikenteeltä.

Kaupunkialueen liikenneturvallisuutta parannetaan yhteistyössä poliisin kanssa. Ruutukaavakeskusten nopeusrajoitusten alentaminen vaiheittain etenee suunnitellusti. Pyöräilyn edistämishjelman ja pyöräpysäköintiselvityksen toimenpiteitä jatketaan.

Kunnossapitourakoiden hankintamenettelyjä ja urakoiden valvontaa kehitetään. Kunnossapidon urakat muuttuvat yhteistyömuotoisempiin suuntiin. Hankinnoissa edistetään resurssiviisautta, kuten ylijäämämaiden ja kierrätysmateriaalien mahdollisimman tehokasta käyttöä.

Jätehuoltomääräysten muutoksista tiedotetaan yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa ja uusien velvoitteiden toteutumista seurataan. Uudet jätehuoltomääräykset edellyttävät myös muutosten tekemistä rekisterinpidon sekä asiakkaiden ilmoitusten ja hakemusten käsittelyn käytäntöihin. Vuonna 2022 valmisteltu kuntien jätepoliittinen ohjelma ja jätehuollon palvelutaso on tarkoitus saada hyväksytyä alkuvuodesta 2023.

Keskeisimmät toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Riittävän ja monipuolisen tonttitarjonnan säilyttäminen edellyttää pitkäjänteistä panostusta tonttituotantoon ja kaavoituksen sujuvaa etenemistä sekä täydennysrakentamishankkeita.

Suunnittelulla, tonttituotannolla ja kunnallistekniikan rakentamisella sekä koko prosessin tiiviillä yhteistyöllä varmistetaan tonttivarannon riittävyys ja houkuttelevuus ja samalla koko kaupungin positiivinen kehitys. Samalla kiinnitetään entistäkin enemmän huomiota tuleviin hoito- ja ylläpitokustannuksiin. Maaomaisuuden ja kaupungin käytöstä poistuvien kiinteistöjen jalostusta ja myyntiä tehostetaan edelleen mm. aktiivisella yhteistyöllä rakentajien kanssa. Valmistelussa otetaan huomioon käynnissä olevat palveluverkkotarkastelut.

Täydennysrakentamisen tuottavuushyödyt tulevat näkymään sekä investoinneissa että käyttötaloudessa. Samalla mahdollistetaan toimiva, kustannustehokas ja energiatehokas palvelurakenne ja edistetään Kuopion kaupunkirakennemallin kehitystä.

Asukkaiden vuorovaikutusta osana elinympäristön ja palvelujen suunnittelua lisätään. Asukaslähtöinen kehittämistoiminta kytkeytyy käyttäjälähtöisten palvelujen ja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen.

Asiakaspalvelun kehittäminen jatkuu ja palveluja suunnataan entistä enemmän digitaaliseen muotoon. Käyntiasiointiverkostoa integroidaan osaksi kaupungin muita palveluja. Asiakkaita palvelee yhä enemmän sähköisesti, jolloin asiantuntijatyö on vähemmän paikkasidonnaista. Myös työhyvinvoinnin näkökulmasta suositetaan monipaikkaista työskentelykulttuuria.

Käyttösuunnitelman laskentaperusteet

Sisäiset vuokrat on budjetoitu tilapalvelujen kanssa tehtyjen vuokrasopimusten mukaisina ja ICT-palvelut Istekki Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten mukaisina. Muut sisäiset erät on budjetoitu niin, että ne ovat samansuuruiset palvelun ostajalla ja myyjällä.

Työllisyysmäärärahojen käyttöä koordinoi keskitetysti työllisyyspalvelu, jonne määräraha on budjetoitu kokonaisuudessaan. Työllisyyspalvelulla on sekä tuloja että menoja koskeva seuranta- ja raportointivastuu työllistämismäärärahojen toteutumisesta. Palvelualueet eivät tee työllistämisen määrärahamuutoksia, mutta palvelualueet voivat seurata työllistämismäärärahojen käyttöä palveluprosessitasoisesti.

Palvelualueiden tulee huomioida hankinnoissaan sosiaalisten kriteereiden käyttö pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi. Kesätyösetelit jaetaan kuopiolaisille 9. luokkalaisille, työllisyyspalvelu koordinoi asian toteuttamista.

Mikäli työllisyysmäärärahaa jää käyttämättä, työllisyyspalvelu voi siirtää sitä käytettäväksi yli 200 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden sekä työttömien nuorten työllisyyden edistämiseksi.

Henkilöstösuunnittelu

Kaupunkiympäristön palvelualueella on tehty henkilöstösuunnitelma vuosille 2023–2025 ja alustavaa suunnitelmaa myös seuraaville vuosille. Suunnitelman pohjaksi on käyty keskusteluja yksiköissä tuotettavista välttämättömistä palveluista ja niistä, joita voidaan vähentää. Palveluista on tunnistettu strategisesti merkittävät palvelut, joiden tuottaminen ja resurssit on pystyttävä varmistamaan. Lisäksi tehtävien jakoa yksiköiden välillä on mietitty uudelleen ja resursseja kohdennetaan strategisesti tärkeisiin palveluihin.

Työhyvinvointi

Työhyvinvoinnin edistäminen ja kehittäminen edellyttävät johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden yhteistyötä. Huolehditaan terveellisestä ja turvallisesta työympäristöstä ja kehitetään työympäristöä monipaikkaista työskentelykulttuuria tukevaksi.

Työhyvinvoinnin kehittämisessä kiinnitetään huomiota myös henkilöstön työn kuormittavuuteen, osaamiseen, osaamisvajeen tunnistamiseen ja motivaatioon sekä näiden tavoitteelliseen seurantaan.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakate vuodelle 2023

TOT 2021	TA 2022	KS 2023
1 000 €	1 000 €	1 000 €
1 682	- 2 500	- 462

2. Investoinnit

Yhdyskuntarakentamisen investointimäärärahasta kolmasosa käytetään Savilahden alueen rakentamiseen. Muita tärkeitä kohteita ovat Hiltulanlahti, Saaristokaupunki, keskustan alue sekä Puijonlaakso. Liikuntapaikkojen rakentamisen suurimmat kohteet sijaitsevat Puijolla. Keskeisen kaupunkialueen ulkopuolella saneerataan Nilsiässä ja Muuruvedellä.

Investointimäärärahat vuodelle 2022 kokonaisuudessaan ovat:

	TA / TA- muutokset 2022 1 000 € (netto)	TA / KS 2023 1 000 € (netto)
Maa- ja vesialueet	3 300	10 700
(brutto)	(3 800)	(12 200)
Yhdyskuntarakentaminen	30 655	29 990
• Liikuntapaikat	4 470	4 000
• Lähiliikuntapaikat	0	100
• Yl. alueet, puistot ja virkistysal.	4 075	4 680
• Satama	80	80
• Kunnallistekniikka yht.	22 030	21 130
Koneet ja kalusto	33	55
YHTEENSÄ	33 988	40 745

Investointien kohdeluettelot hyväksyessään lautakunta määrittelee ko. määrärahojen käyttökohteet. Liikuntapaikkojen sekä lähiliikuntapaikkojen osalta kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.

3. Talousarvion ja käyttösuunnitelman seuranta

Talousarvion ja käyttösuunnitelman toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle sekä lautakunnalle neljä kertaa vuodessa, osavuosikatsaukset maaliskuu-, kesä- ja syyskuun toteutumatilanteen tietojen pohjalta. Neljäs raportti on tilinpäätös ja kattaa koko vuoden. Maaliskuu- ja syyskuun osavuosikatsauksissa raportoidaan euromääräinen toteutuma,

tilinpäätösennuste ja valtuustoon nähden sitovien mittareiden toteuma sekä laaditaan johdon katsaus. Puolivuotiskatsaus sisältää myös strategian ja tavoitteiden toteutumisen seurannan.

Euromääräistä käyttötalouden toteutumaa seurataan kuukausittain. Erilliset talouden kuukausiraportit laaditaan huhti-, elo- ja lokakuulta. Kuukausiraportissa selvitetään sekä talouden toteumaa että koko vuoden ennustetta. Kuukausiraporttiin sisältyvät palvelualueiden arviot koko vuoden toteutumiseen liittyvistä riskeistä. Ensimmäinen osavuosikatsaus ja kuukausiraportti tehdään maaliskuun toteutuman perusteella.

Henkilöstösuunnitelmaa seurataan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Investoinnit raportoidaan osavuosikatsauksissa valtuuston päättämällä sitovuustasolla.

Käyttösuunnitelmaa esitellään tarkemmin kokouksessa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Henkilöstö- ja talouspäällikkö Anne Simonen-Ruuskanen esittää, että lautakunta merkitsee kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvion käyttösuunnitelman ja investointien kohdeluettelot tässä vaiheessa tiedoksi. Kaupunkirakennelautakunnan käyttösuunnitelman päätöskokous on ke 14.12.2022.

Liitteet

Käyttösuunnitelma